

CONVERZUM

Erasmus+

2023-1-HU01-KA121-ADU-000126461

BESZÁMOLÓ ÉS MÓDSZERTANI GYŰJTEMÉNY 2023-2024

Erasmus+

Kedves Kollégák!

Szeretnénk megörvendeztetni titeket ezzel az izgalmas kis füzettel, amely tele van hasznos információkkal és kreatív ötletekkel, amelyeket az Erasmus+ továbbképzésekről hoztunk nektek. Az elmúlt évben sokan lehetőséget kaptunk arra, hogy különböző országokba utazzunk, és új módszerekkel, technológiákkal és oktatási stratégiákkal ismerkedjünk meg. Most itt az ideje, hogy ezeket a tapasztalatokat megosszuk veletek, és együtt fedezzük fel, hogyan tehetjük még hatékonyabbá és élvezetesebbé a nyelvórákat, legyen szó angolról, spanyolról, németről, svéd vagy akár olasz nyelvről.

Ebben a füzetben szó lesz többek között arról, hogyan fejleszthetjük a diákjainkban a „**growth mindset**”-et, azaz a fejlődésorientált szemléletet. Megtudhatjátok, milyen fantasztikus **AI-alapú és IKT-eszközök** állnak rendelkezésünkre 2024-ben, és hogyan használhatjuk ezeket az eszközöket az órák színesítésére és hatékonyságának növelésére. A **vizuális gondolkodási stratégiák** is terítékre kerülnek, amelyek segítenek a diákoknak mélyebben megérteni és alkalmazni a tanultakat.

A 21. századi készségek a tanárok számára nélkülözhetetlenek, ezért külön fejezetet szenteltünk annak, hogyan fejleszthetjük ezeket is. Bemutatjuk nektek a „**flipped classroom**” módszert is, ahol helyet cserél az otthoni tanulás és az osztálytermi munka, hogy a diákok még aktívabb alakítói legyenek a tanulási folyamatnak.

Az „**edutainment**” segítségével összekapcsoljuk az oktatást és a szórakozást, és megmutatjuk, hogyan vihetünk egy kis extra játékosságot az órákba, hogy a tanulás ne csak hasznos, hanem élvezetes is legyen. A **poszt-kommunikatív** nyelvtanulás új megközelítéseit is megismerhetitek, amelyek túlmutatnak a hagyományos kommunikációs feladatokon és mélyebb nyelvi készségeket fejlesztenek.

Végül, de nem utolsósorban, a füzet tartalmazza a **legújabb metodológiai ötleteket**, hatékony **motivációs és együttműködési stratégiákat**, valamint **értékelési módszereket**, amelyek mind hozzájárulnak ahhoz, hogy igazán sikeresek lehessetek 2024-ben.

Reméljük, hogy ez a füzet inspirációt ad nektek, és segít abban, hogy még magabiztosabban és kreatívabban álljatok hozzá a tanításhoz. Minden egyes fejezet célja, hogy gyakorlati tanácsokkal és konkrét tervekkel gazdagítsa a mindennapi munkátokat. Fedezzétek fel, próbáljátok ki, és vigyétek be ti is az osztályterembe a legújabb nemzetközi tapasztalatokat!

Jó olvasást és sikeres tanítást kívánunk!

I. Nyelvtanítási trendek 2024-ben az Erasmus+ programok tükrében

AI és tartalomkészítés

Sokat halljuk manapság azt, hogy a mesterséges intelligencia (AI/MI) térnyerése forradalmasítja a nyelvtanítást. Az Erasmus+ kurzusok egyik legnagyobb tanulsága, hogy az AI-t nem csak tartalom létrehozására, hanem manipulációjára is használhatjuk. Az AI alapú eszközök képesek személyre szabott tananyagokat előállítani, amelyeket a diákok igényeihez és szintjéhez igazíthatunk. Például a ChatGPT és hasonló AI rendszerek segítségével egyedi szövegeket és feladatokat hozhatunk létre, amelyek relevánsak és érdekesek a tanulóink számára. Ezáltal az órák sokkal dinamikusabbá és interaktívabbá válnak.

A tanár, mint mentor és támogató

Az új trendek szerint a tanár szerepe egyre inkább eltolódik a hagyományos oktatói szerepkörtől a mentorálás és támogatás irányába. Az Erasmus+ programon résztvevő tanárok beszámolóí alapján a nyelvtanulás során a diákok motivációja és önállósága egyre inkább kulcsfontosságúvá válik. A tanár inkább coach-ként működik, aki irányt mutat, bátorít, és segíti a diákokat a saját tanulási útjuk megtalálásában. Ezt a megközelítést különösen hasznosnak találták a fiatalabb, Z generációs (vagy fiatalabb) diákok esetében, akik szívesebben tanulnak önállóan és keresnek egyéni megoldásokat.

Személyre szabott tananyagok – Középpontban az egyéni és egyedi igények

A különböző tanulási stílusok és igények figyelembevételével készített tananyagok hatékonysága vitathatatlan. Az Erasmus+ kurzusok során szerzett tapasztalatok alapján a siker titka a rugalmasság és az egyénre szabott megközelítés. A tananyagoknak érdemes minél inkább tükrözniük a diákok érdeklődési körét, nyelvi szintjét és tanulási céljait. Az AI eszközök itt is nagy segítséget nyújtanak, hiszen használatukkal gyorsan és könnyen testre szabhatjuk az anyagokat. Emellett fontos, hogy rendszeresen kapjanak visszajelzést a diákok, és részt vehessenek a saját tanulási folyamatuk alakításában.

Gyakorlati példák és esettanulmányok

Az Erasmus+ program során szerzett gyakorlati tapasztalatok számos példával szolgálnak. Az egyik ilyen példa egy spanyolországi nyelviskola, ahol a diákok egy AI-alapú alkalmazás segítségével saját maguk készíthettek szókérdőket és gyakorolhattak interaktív módon. Az eredmények azt mutatták, hogy a diákok sokkal motiváltabbak voltak, és gyorsabban sajátították el az új szókérdőket. Egy másik esettanulmány egy finnországi intézményből származik, ahol a tanárok külön mentorálási technikákat alkalmaztak a diákok önbizalmának növelésére és autonómiájának fejlesztésére. A visszajelzések szerint a diákok valóban magabiztosabban és önállóbban tanultak.

Bízunk benne, hogy ez a rövid betekintés felkeltette az érdeklődésüket a füzet többi része és a mellékelt óratervek iránt. A célunk, hogy tanári közösségünk minden tagja profitálhasson az Erasmus+ program során szerzett tudásból és tapasztalatokból.

II. Hogyan fejlesszük és erősítsük a növekedésorientált szemléletmódot (growth mindset) diákjainkban?

Az Erasmus+ továbbképzési program keretében számos olyan módszerrel és eszközzel ismerkedhettünk meg, amelyek segítenek a növekedésorientált szemléletmód kialakításában és fejlesztésében diákjaink körében. Az alábbiakban megosztjuk veletek a legfontosabb tanulságokat és egy önértékelő kérdőívet, amelyet érdemes időnként kitöltetni a diákokkal. Ez segít nekik tudatosítani saját hozzáállásukat és lehetőséget nyújt a fejlődésre.

Miért fontos a diák szemléletmódja és hozzáállása a tanuláshoz?

A növekedésorientált szemléletmód, vagyis "growth mindset" alapelve, hogy az intelligencia és a képességek fejleszthetők erőfeszítés és kitartás révén. Ezzel szemben a berögzült szemléletmód, azaz "fixed mindset" azt feltételezi, hogy az intelligencia és a képességek állandóak és nem változtathatók. A növekedésorientált szemléletmód elősegíti a tanulók motivációját, kitartását és a hibákból való tanulást. Fontos, hogy diákjainkat ebbe az irányba tereljük, hogy ne csak a tanulásban, de az élet más területein is sikeresek legyenek.

Ajánlott időnként kitöltetni a diákjainkkal egy önértékelő kérdőívet. Ennek kérdéseit természetesen a mindenkor tananyagunkhoz, aktuális tematikánknak megfelelően alakíthatjuk, variálhatjuk. Az alábbi kérdőívet használhatjuk ehhez alapul.

Instrukciók a kitöltéshez:

- Válaszolj az IGAZ vagy a HAMIS megjelölésével aszerint, hogy melyik jellemző rád
  - Karikázd be a rád jellemző választ
1. Ha valamit csak nagy erőfeszítések árán tudok elvégezni, az azt jelenti, nem vagyok ügyes. IGAZ / HAMIS
  2. Szeretek kipróbálni dolgokat, amik nehezek, komplikáltak. IGAZ / HAMIS
  3. Amikor hibázok, az nagyon zavar. IGAZ / HAMIS
  4. Szeretem, amikor megdicsérik. IGAZ / HAMIS
  5. Amikor valami nehezzé és frusztrálóvá válik, inkább abbahagyom. IGAZ / HAMIS
  6. Nem baj, ha hibázok, ez segít a fejlődésben. IGAZ / HAMIS
  7. Bizonyos dolgokban sosem leszek jó. IGAZ / HAMIS
  8. Bárki meg tud tanulni bármit, ha beleteszi a munkát. IGAZ / HAMIS
  9. Nem lehet azon segíteni, ha ostobának, átlagosnak vagy okosnak születik. IGAZ / HAMIS

10. Ha a tőlem telhető legjobbat nyújtom, arra akkor büszke vagyok, ha nem tökéletes. IGAZ / HAMIS

Válaszok kiértékelése:

- A páratlan számú kérdések a Fixed Mindset jellemzői
- A páros számú kérdések a Growth Mindset jellemzői

Elemzés:

- Válaszaid alapján milyennek ítéled saját beállítódásodat?
- Életed mely területein rendelkezel Growth Mindset-tel?
- Mely területeken van Fixed Mindset-ed? Hogyan tudnál ezen változtatni?

Hogyan fejlesszük diákjaink hozzáállását a tanuláshoz?

A kérdőív kitöltése után érdemes a diákokkal közösen átbeszélni a válaszaikat és az elemzést. Fontos, hogy felismerjük, hol van szükségük fejlődésre és hogyan érhetik ezt el. Néhány tipp a növekedési szemléletmód fejlesztéséhez:

- **Pozitív megerősítés:** Dicsérjük meg a diákokat az erőfeszítésükért, ne csak az eredményeikért. Ez segít abban, hogy felismerjük az erőfeszítés értékét.
- **Hibák kezelése:** Tanítsuk meg a diákoknak, hogy a hibák a tanulási folyamat természetes részét képezik és lehetőséget nyújtanak a fejlődésre.
- **Célkitűzés:** Bátorítsuk a diákokat arra, hogy állítsanak fel konkrét, elérhető célokat, majd dolgozzanak ezek elérésén. (Elsőre ne tűzzünk ki nagy célt, kezdetben elégséges lehet 2-5 új szó vagy kifejezés megtanulása naponta.) A célok elérése során szerzett tapasztalatok erősítik a növekedési szemléletmódot.
- **Reflexió:** Alkalmazzunk rendszeres önreflexiót az órák végén, ahol a diákok áttekinthetik, mit tanultak és hogyan fejlődtek. Ez segít abban, hogy tudatosítsák a tanulási folyamatukat.

Berögzült gondolatok („berögződések”) helyettesítése

A berögzült, nem építő jellegű, nem előre mozdító gondolatokat helyettesíthetjük olyanokkal, amelyek előre visznek, és fejlődésre ösztönöznek. Például:

- "Nem vagyok jó ebben." helyett "Még nem vagyok jó ebben, de dolgozom rajta."
- "Ez túl nehéz." helyett "Ez kihívást jelent, de meg tudom csinálni."
- "Nem értem." helyett "Még nem értem, de meg fogom érteni."

Összefoglalás

A növekedési szemléletmód fejlesztése kulcsfontosságú ahhoz, hogy diákjaink sikeresek és motiváltak legyenek. Az Erasmus+ továbbképzéseken szerzett tudás és tapasztalatok alapján bízunk benne, hogy ezek az eszközök és módszerek segítenek majd nektek abban, hogy még hatékonyabbá tegyétek a tanítást.

III. Hatékony parancssorok írása (prompt engineering) mesterséges intelligenciára épülő alkalmazások (Pl. ChatGPT, Perplexity AI, Google Gemini, Microsoft Image Generator, Midjourney stb.) használatához

Az Erasmus+ továbbképzési program keretében rengeteg új, innovatív módszerrel találkoztunk, amelyek segítségével hatékonyabban alkalmazhatjuk a mesterséges intelligencia (MI / AI) eszközeit a nyelvoktatásban. Az alábbiakban megosztjuk veletek az egyik legfontosabb témát, amelyről tanultunk: a hatékony parancssorok írásának (prompt engineering) fortélyairól. Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan adhatunk pontos utasításokat az AI-nak, hogy a lehető legjobb eredményeket érjük el.

Miért fontos a jó parancssor?

Gondoljunk az MI-re úgy, mint egy nagyon lelkes, munkamániás, precíz, de amúgy BUTA segédre. Ahhoz, hogy a kapott eredmény olyan legyen, mint amit elvárunk, minden lényeges adatot a rendelkezésére kell bocsátanunk. Az MI nem gondolkodik helyettünk, mindössze gyorsabban és hatékonyabban keres mindazon adatok között, amihez hozzáférése van, majd érthető formába önti azokat.

Egy hatékony parancssor felépítése

Ahhoz, hogy az MI azt a tartalmat hozza létre, amit valóban szeretnénk, részletekbe menően kell megadnunk neki a feladatot. Ha nem pontosan azt kapjuk, amit akartunk, változtassunk annak fényében, mi nem volt benne a válaszban vagy nem úgy, ahogy szeretnénk volna. Az alábbi lépések segítenek egy hatékony parancssor (prompt) felépítésében:

1. **Szerep:** Határozzuk meg, kinek vagy minek a szerepét töltse be az MI (pl. tanár, mérnök).
2. **Feladat:** Adjunk meg egy konkrét feladatot (pl. szöveg generálása).
3. **Cél:** Határozzuk meg, mire fogjuk használni az elkészült anyagot.
4. **Célközönség:** Kik fogják felhasználni a kész anyagot?
5. **Stílus:** Milyen stílusban legyen a szöveg (pl. humoros, hivatalos) megírva?
6. **Formátum, kinézet és külalak:** Hogyan nézzen ki a kész anyag (pl. pontokba szedett lista, bekezdések)?
7. **Példa:** Adjunk példát a pontos formátumra.
8. **Tisztázó kérdések engedélyezése:** Az MI tegyen fel kérdéseket, ha nem biztos valamiben.

Példa egy hatékony parancssorra

Az alábbiakban látható példa-parancssorral egy 200 szó hosszúságú szöveget tudunk generálni. Az angol nyelv helyett természetesen bármely más nyelvet megadhatunk, a témát is kedvünkre megváltoztathatjuk.

"Tapasztalt, szakképzett angoltanár vagy, aki sokéves tapasztalattal rendelkezik. Készíts egy olvasást gyakoroltató szöveget, melynek témája a mesterséges intelligencia (AI) használata az angol nyelv tanulásában. A diákok olyan felnőttek, akiknek nincs előzetes tapasztalatuk az AI használatával kapcsolatban. A szöveg nyelvezete legyen egyszerű, amely megfelel a CEFR B1 szintű diákjainak. A szövegben a múlt idő (Past Simple) szabályos vagy rendhagyó példái szerepeljenek. A szöveg legyen körülbelül 200 szó hosszú. Adj a szövegnek érdekes címet, hogy felkeltse a diákok érdeklődését. Mielőtt elkezdenéd ezt a feladatot, kérdezz, ha szükséges, hogy minden lényegi információval rendelkez a feladat megfelelő elvégzéséhez."

További lehetőségek

Az MI eszközök használata nem csak a szövegírásban segíthet. Készíthetünk szövegértési vagy szókincsfejlesztő feladatokat is a már létrehozott szövegeinkhez. A „példa” sorok megadása azért létfontosságú, mert az MI a megadott példával megegyező formátumban hozza létre a szöveget, illetve a szöveghez kapcsolódó kérdéseket.

1. **Szólista generálása a szövegből:** „Válassz ki a fenti szövegből 10 szót, amelyek kihívást jelenthetnek A2 szintű diákok számára, és írd hozzájuk egyszerű, könnyen érthető definíciókat.”
  - Példa: „farmer” (noun) = a person who grows food or looks after animals
2. **Szövegértési feladathoz kérdéssor generálása:** „Készíts 10 feleletválasztós szövegértési kérdést a szöveghez. Mindegyik kérdéshez adj meg 4 lehetséges választ, melyek közül csak az egyik helyes. Jelöld CORRECT felirattal, melyik válasz helyes.”
  - Példa: "1. What old-fashioned ways does the text mention you can use to develop your vocabulary? A, Studying textbooks and doing exercises (answer) B, Asking your teacher C, Find an English actor to talk to D, Talk to your favorite characters on TV" (CORRECT)
3. **Szóbeli feladat (beszédtémák) generálása a szöveghez:** „Írd 3 olyan kérdést, amelyek kapcsolódnak az eredeti szöveghez és a diákok elbeszélgethetnek róla. A kérdések legyenek elgondolkodtatók a 18-35 éves korosztály számára.”
  - Példa: "What do you think are the main advantages of using AI in language learning?"

Összefoglalás

A hatékony parancssor-írás (prompt engineering) alapelve, hogy az eredmény (pl. a létrehozott szöveg) minősége csak annyira jó, mint amennyire a generálásához megadott parancssoré. Ha részletes, pontos és jól megfogalmazott utasításokat adunk az MI-nak, akkor a kapott eredmény is ennek megfelelő lesz. Reméljük, hogy ez a rövid útmutató segít nektek abban, hogy a lehető legjobban kihasználjátok az MI eszközök adta lehetőségeket az óráitokon.

IV. Edutainment és gamifikáció – Játszva és szórakozva tanulás a nyelvórákon

Az Erasmus+ továbbképzési programok során számos új és izgalmas módszert ismerhettünk meg, amelyek célja, hogy az idegen nyelvek tanítása élvezetesebb és hatékonyabb legyen. Ebben az egységben az edutainment és a gamifikáció technikáit vesszük górcső alá, melyek a modern nyelvoktatás elengedhetetlen eszközeivé váltak.

Edutainment: tanulás és szórakozás kéz a kézben

Az "edutainment" kifejezés az angol "education" (oktatás) és az "entertainment" (szórakozás) szavak kombinációja. Röviden annyit jelent, hogy a tanítási folyamatot szórakoztató elemekkel fűszerezzük meg. Ez a módszer különösen hatékony a nyelvórákon, hiszen a diákok az élmények hatására könnyebben elmerülnek a nyelvtanulásban.

Példák és gyakorlatok

- **Drámajátékok:** A diákok kis csoportokban előadnak egy rövid jelenetet angol nyelven. Ez nemcsak a nyelvi készségeiket fejleszti, hanem a kreativitásukat és önbizalmukat is növeli.
- **Dalok és versek:** A zenés anyagok használata segíti a hallás utáni megértést és a kiejtés javítását. Ezen kívül a dallamok és rímek megkönnyítik a szavak és kifejezések megjegyzését.
- **Videók és animációk:** Az érdekes és szórakoztató videók, mint például a TED-Ed animációi, segítenek a komplex nyelvtani szerkezetek és szókincs megértésében.

Gamifikáció: Játszva tanulni

A gamifikáció a játékokból ismert elemek és mechanizmusok alkalmazása a tanulási folyamatban. Ez a módszer nem csak motiválja a diákokat, de játékos versenyhelyzetet is teremt, amely fokozza a részvételi hajlandóságot és a tanulási élményt.

Hatékony gamifikációs technikák

- **Pontgyűjtés és jutalmak:** A diákok pontokat gyűjthetnek a helyes válaszokért és aktivitásukért, amelyeket később jutalmakra válthatnak be. Ez lehet valamilyen apró ajándék, vagy akár egy extra szabadidős tevékenység az órán.
- **Interaktív kvízek:** Online platformok, mint például a Kahoot! (<https://kahoot.com>), a Goosechase (<https://www.goosechase.com>) vagy a Quizlet (<https://quizlet.com/login>) lehetővé teszik, hogy a diákok interaktív kvízeken vegyenek részt, ahol valós időben mérhetik össze tudásukat. A Kahoot! változatos megjelenésű mini-játékokkal, más néven "kahootokkal" rendelkezik, amelyek a felhasználók által generált feleletválasztós kvízek. Ezek webböngészőn vagy a Kahoot! applikáción keresztül érhetőek el. A Goosechase a fizikai világban folytatott „kincskeresésre” (információszerzésre) invitálja a diákokat, akik érdekes feladatokat oldanak meg, miközben információkat

gyűjtenek az őket körülvevő tárgyi és természetes környezetről. Így a diákok nem ragadnak be az „online térbe”, hanem éppen ellenkezőleg, saját maguk fedezhetik fel azt, miközben rengeteget tanulnak is róla. A Quizlet egy tanulókártya-program, melynek segítségével a diákok idő- és energiahatékonyan tanulhatnak meg szavakat, kifejezéseket. A program SRS (spaced-repetition system) alapú, mely azt jelenti, hogy mindig akkor fogja ismétlésre felhozni az adott szót/kifejezést a saját gyűjteményünkből, amikor az pont kikerülne a memóriánkból.

- **Interaktív történetek, kalandok:** A diákoknak közösen vesznek részt egy kalandban, melynek során számtalan egymásra épülő, apróbb kihívást kell teljesíteniük. A feladatok köré szőtt érdekes történet magával ragadja a tanulókat. Ez a módszer különösen hasznos a kommunikációs készségek fejlesztésére.

AI-Eszközök az edutainment és gamifikáció szolgálatában

A mesterséges intelligencia (AI) egyre nagyobb szerepet játszik a nyelvoktatásban, és számos innovatív eszközt kínál az edutainment és a gamifikáció támogatására.

AI-Eszközök Példái

- **Duolingo:** Ez az alkalmazás játékos formában tanít nyelveket, pontgyűjtő rendszerrel és napi kihívásokkal motiválva a tanulókat.
- **Quizlet AI:** Az AI-alapú tanulókártyák személyre szabott tanulási élményt nyújtanak, figyelembe véve a diákok egyéni fejlődését és tanulási ütemét.
- **Google Forms és AI Algoritmusok:** A Google Forms kvízek AI algoritmusokkal kiegészítve lehetővé teszik a diákok válaszainak automatikus értékelését és azonnali visszajelzést.

Összefoglalás

Az Erasmus+ program során szerzett tapasztalatok alapján világossá vált, hogy az edutainment és a gamifikáció nem csupán szórakoztatóvá teszik a nyelvórákat, hanem jelentősen növelik a diákok motivációját és tanulási eredményeit is. Akár hagyományos módszereket, akár modern AI-eszközöket alkalmazunk, a lényeg, hogy a tanulás élményszerű és élvezetes legyen.

V. A fordított osztályterem (flipped classroom) a nyelvoktatásban

Az Erasmus+ továbbképzési programok során mélyebben megismertük a „fordított osztályterem” (flipped classroom) módszerét, amely már korábban új perspektívát nyitott a nyelvoktatásban. Most bemutatjuk, hogyan alkalmazhatjuk ezt a megközelítést költség- és energiatakarékosan, különösen az AI-eszközök segítségével, hogy a tanároknak ne kelljen túl sok időt eltölteniük az anyagok előkészítésével.

Mi is az a „flipped classroom”?

A „flipped classroom” módszer lényege, hogy a hagyományos tanórák szerkezetét megfordítjuk. A tanulók otthon, saját tempójukban sajátítják el az új anyagot videók, cikkek vagy más források segítségével, míg az órán a gyakorlatra és az alkalmazásra helyezzük a hangsúlyt. Ez a megközelítés lehetővé teszi a mélyebb megértést és az interaktívabb órákat.

Hogyan lehet ezt hatékonyan és viszonylag kevés idő ráfordításával megvalósítani?

1. lépés: Készítsük el az oktatási anyagokat

Az első lépés az anyagok előkészítése. Az AI-eszközök, mint például a ChatGPT, segítségével gyorsan és hatékonyan készíthetünk oktatási anyagokat. Íme néhány tipp:

- **Videókészítés:** Használjunk olyan eszközöket, mint a Loom (<https://www.loom.com>), vagy az OBS Studio, (<https://obsproject.com/download>) amelyekkel gyorsan és egyszerűen készíthetünk videókat. A Loom havi 25 darab, maximum 5 perces videó elkészítését engedélyezi, a használata elég egyszerű, de az ingyenes verzióval az elkészült videóinkat csak megosztani tudjuk, letölteni nem. Az OBS Studio ezzel szemben nyílt forráskódú, teljesen ingyenes, videó-streamelésre és képernyőfelvétel készítésére is alkalmas teljes program, ugyanakkor inkább tapasztaltabbak számára ajánlott.

Útmutató a Loom programhoz (angol)

<https://www.youtube.com/watch?v=web5p4O9r3A>

Útmutató az OBS Studio programhoz (angol, érdekes módon Loom-mal készült)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZcjPfbFspO0>

- **Interaktív anyagok:** Alkalmazzuk a Google Forms vagy a Quizlet AI segítségével készült kvízeket és feladatlapokat, mert ezek automatikusan értékelik is a diákok válaszait.

2. lépés: A tanulók felkészítése

Fontos, hogy a tanulók megértsék a flipped classroom módszerét és tudják, hogyan használják az otthoni anyagokat:

- **Útmutató (videó):** Készítsünk, vagy mutassunk be egy rövid videót (pl. <https://www.youtube.com/watch?v=avvsxquMH0g>), amely bemutatja a módszert és elmagyarázza a diákoknak, hogyan kell használni az anyagokat. Természetesen, ha nem akarunk videót felvenni, a módszer lényegét a tanfolyam első óráinak egyikén személyesen is elmagyarázhatjuk.
- **Motiváció:** Adjunk nekik világos célokat és jutalmakat az otthoni tanulásért, hogy növeljük az elkötelezettséget.

3. lépés: Az óra megtervezése

Az órákon a gyakorlatra és az alkalmazásra helyezzük a hangsúlyt. Néhány hatékony technika:

- **Kiscsoportos munka:** Osszuk a diákokat kiscsoportokra, és adjunk nekik feladatokat, amelyek az otthon tanult anyagra épülnek. Így lehetőségük nyílik a közös munkára és a mélyebb megértésre.

Példa: A diákok otthon megnéznék egy 10 perces videót a feltételes mód használatáról. A videó magyarázatot ad a feltételes mondatok típusaira (angolban ez a 1st, 2nd, 3rd conditional) és példamondatokkal illusztrálja azokat. Otthon a diákok kitöltenek egy online kvízt, amely ellenőrzi a megértésüket. Az órán a diákok 3-4 fős csoportokban vitáznak a következő kérdésről: „Mit tennél, ha nyernél a lottón?” (2nd conditional). A diákoknak meg kell osztaniuk egymással ötleteiket, és közösen el kell dönteniük, melyik a legérdekesebb vagy legmeglepőbb válasz.

- **Problémamegoldás:** Használjunk valós életből vett szituációkat, amelyek megoldását a diákok közösen keresik. Ez segít az anyag alkalmazásában, amit korábban otthon átnéztek, és a kritikus gondolkodás fejlesztésében.

Példa: Ezt a szakaszt megelőzi a tanórán kívüli előkészítő ismerkedés a releváns nyelvezettel, kifejezésekkel. A diákok „szerepjátékot” játszanak egy étteremben: egyes diákok vendégek, mások pincérek. A feladatuk az, hogy angolul rendeljenek ételt és italt, reklamáljanak, vagy elégedettségüket fejezzék ki. A pincéreknek pedig meg kell oldaniuk a vendégek esetleges panaszait udvariasan, angol nyelven.

Költség- és energiatakarékosági tippek tanároknak

AI-Eszközök használata

Az AI-eszközök nagyban megkönnyítik az anyagok előkészítését. Például:

- **ChatGPT:** Kérjünk segítséget az anyagok megírásában vagy ötletek gyűjtésében. (<https://chatgpt.com>) Hasonló eszközök, azaz AI Chatbotok például a Google Gemini (gemini.google.com), a Microsoft Copilot (<https://www.bing.com/chat>), a Claude (<https://claude.ai>), vagy a Perplexity (<https://www.perplexity.ai>). A Perplexity AI, illetve a Microsoft Copilot is automatikusan kilistázza a szöveg generálásához felhasznált forrásokat (!) is, számozott lábjegyzetek használatával.

- **Automatikus értékelés:** Használjunk olyan platformokat, amelyek automatikusan értékelik a diákok válaszait, így időt takarítunk meg. Ilyen a már említett Kahoot!, de önmagukat automatikusan kiértékelő kvízeket, kérdőíveket akár a Google Forms felhasználása segítségével is készíthetünk.)

Kész anyagok többszöri felhasználása

Ne féljünk újra felhasználni a már elkészített anyagokat. A diákok különböző csoportjai számára ugyanazokat a videókat és feladatokat használhatjuk, így csökkenthetjük az előkészítési időt.

Kollaboráció és megosztás

Osszuk meg a kollégákkal az elkészített anyagokat és tapasztalatokat. Az együttműködés és a megosztás révén mindenki profitálhat az előkészített anyagokból, és csökkenthetjük a munkaterhelést.

Összefoglalás

A „flipped classroom” módszer bevezetése a nyelvoktatásban nemcsak hatékonyabbá, hanem élvezetesebbé is teheti az órákat. Az AI-eszközök használata és a költséghatékony technikák alkalmazása lehetővé teszi, hogy minimális időráfordítással maximális eredményeket érjünk el. Bízom benne, hogy ez az egység inspirációt nyújt a módszer kipróbálásához és sikeres alkalmazásához.

VI. A posztkommunikatív nyelvoktatás és gyakorlati alkalmazása az osztályteremben

Az Erasmus+ továbbképzési programok során megismerkedtünk a posztkommunikatív nyelvoktatás módszereivel is, amelyek szintén új lehetőségeket kínálnak a nyelvtanításban.

Mi is az a posztkommunikatív nyelvoktatás?

A posztkommunikatív nyelvoktatás a kommunikációalapú módszertan továbbfejlesztése, amely nemcsak a nyelvi funkciók és a kommunikatív képességek fejlesztésére összpontosít, hanem integrálja a kritikai gondolkodást, a kulturális tudatosságot és az autonóm tanulást is. Ez a megközelítés segíti a diákokat abban, hogy a nyelvet valós élethelyzetekben alkalmazzák, és mélyebb megértést nyerjenek annak kulturális kontextusairól.

Gyakorlati példák posztkommunikatív oktatási és tanulási módszerekre

1. Szerepjáték és kritikai gondolkodás

Leírás:

A diákok egy valós életből vett problémát kapnak, amelyet meg kell oldaniuk. Például egy környezetvédelmi kérdést kell megvitatniuk és javaslatokat kidolgozniuk annak megoldására.

Lépések:

1. **Probléma bemutatása:** Tanár bemutat egy aktuális környezetvédelmi problémát (pl. mikroműanyagok által okozott környezetszennyezés).
2. **Csoportmunka:** A diákokat kisebb csoportokra osztjuk, és mindegyik csoport kap egy szerepet. (pl. környezetvédők, ipari képviselők, kormányzati tisztviselők stb.)
3. **Megoldási javaslatok:** A csoportok megvitatják a problémát és javaslatokat dolgoznak ki.
4. **Prezentáció:** A csoportok bemutatják javaslataikat, majd közösen értékelik azokat.

Miért jó ez a módszer?

A diákok nemcsak nyelvi készségeiket fejlesztik, hanem kritikai gondolkodásukat és problémamegoldó képességüket is.

2. Digitális történetmesélés

Leírás:

A diákok digitális eszközök segítségével készítenek egy történetet, amely bemutatja egy adott kultúra szokásait és hagyományait.

Lépések:

1. **Téma kiválasztása:** A diákok kiválasztanak egy kultúrát és egy hozzá kapcsolódó történetet vagy hagyományt.
2. **Kutatás:** A diákok kutatómunkát végeznek az adott kultúráról.
3. **Digitális eszközök használata:** A tanulók olyan eszközöket használnak, mint a Storywizard (www.storywizard.ai), Canva (www.canva.com), vagy a Storybird (www.storybird.com), hogy vizuális elemekkel gazdagított történetet készítsenek. A Storywizard egy olyan online AI alkalmazás, amelynek segítségével a tanulók elkészíthetik saját online novellájukat/regényüket. A könyvet illusztrációkkal és egyéb elemekkel gazdagíthatják, a mesterséges intelligencia a könyvbe írt szövegből részleteket, vagy akár a teljes történetet is képes felolvasni több nyelven is. (angol, német, spanyol stb.) A tanulók a történet egyes szavaira kattintva megjeleníthetik az adott szó definícióját. A könyv elolvasása végén a program szövegértési feladatokat is generál az adott szöveghez, ezzel lehetőséget adva a diákoknak arra, hogy felmérhessék, mennyire értették meg az olvasott szöveget.
4. **Prezentáció:** A diákok bemutatják történetüket a csoportnak, és megvitatják a kulturális elemeket.

Miért jó ez a módszer?

Fejleszti a diákok digitális írástudását, kulturális tudatosságát és kreativitását is, miközben a gyakorlati nyelvhasználatra ösztönzi őket.

Hogyan lehetünk költséghatékonyak és gazdálkodjunk jól az időnkkel?

Használjunk ICT vagy AI eszközöket.

- **AI-asszisztens:** Az olyan AI-eszközök, mint a ChatGPT, a Claude AI, a Perplexity AI, illetve a Google Gemini segíthetnek gyorsan és hatékonyan elkészíteni oktatási anyagokat és feladatokat. Segítségükkel gyorsan lehet szövegeket generálni, kérdéseket összeállítani, vagy ötleteket gyűjteni a tanórákhoz.
- **Online platformok:** Az olyan platformok, mint a Google Classroom vagy a Microsoft Teams, lehetővé teszik az anyagok könnyű megosztását és a diákokkal való folyamatos kommunikációt.

Fontos azért megemlíteni, hogy ICT / AI eszközök nélkül is boldogulhatunk.

- **Kollaboratív tanulás:** Használjunk olyan módszereket, amelyek a diákok közötti együttműködésre építenek, mint például a kiscsoportos projektek és a közös problémamegoldás.
- **„Nyelvi klubok”:** Hozzunk létre beszélgetőcsoportokat („nyelvi klubokat”) akár az óráink keretén belül, ahol a diákok informálisabb környezetben gyakorolhatják a nyelvet. (Kreálhatunk filmklubokat, könyvklubokat vagy egyéb beszélgető klubokat.)

Összefoglalás

A posztkommunikatív nyelvoktatás módszerei új lehetőségeket nyitnak a nyelvoktatásban, amelyek túlmutatnak a hagyományos kommunikációalapú megközelítésen. Az Erasmus+ program során szerzett tapasztalatok alapján a tanárok különböző, gyakorlati módszerekkel gazdagíthatják óráikat, amelyek nemcsak a nyelvi készségeket fejlesztik, hanem a diákok kritikai gondolkodását, kulturális tudatosságát és autonóm tanulási képességeit is.

ZÁRSZÓ

Kedves Kollégák!

Reméljük, hogy ez a kis füzet segít abban, hogy új ötletekkel és módszerekkel gazdagítsátok nyelvóráitokat. Az Erasmus+ program során szerzett tapasztalatok és tanulságok megosztásával célunk az volt, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegyük azokat az innovatív technikákat és gyakorlatokat, amelyek hatékonyabbá és élvezetesebbé tehetik a nyelvoktatást.

Bízunk benne, hogy az itt bemutatott módszerek és a mellékelt óratervek inspirációt nyújtanak nektek, és ösztönöznek arra, hogy kipróbáljátok őket saját osztálytermeitekben. Ne feledjétek, hogy a tanulás és tanítás is folyamatos fejlődés, és mindig van lehetőség új dolgok felfedezésére és alkalmazására.

Kívánjuk, hogy ez a kis összefoglaló és a benne található anyagok hasznosak legyenek számotokra, és hozzájáruljanak ahhoz, hogy még sikeresebb és kreatívabb nyelvtanárokká váljatok. Nagyon szívesen vesszük tapasztalataitokat a fent bemutatott alkalmazások, módszerek, stratégiák kapcsán.

Jó munkát és sok sikert kívánunk!

Üdvözlettel,

Az Erasmus+ továbbképzési program résztvevői